

De maand december 2023 en zijn wetten houdende diverse bepalingen en programmawet

Fernand MAILLARD, bedrijfsrevisor

Onze regering sloot het jaar goed af met maar liefst 10 wetten inzake fiscale, financiële en andere zaken (waarvan een deel begin 2024 werd bekendgemaakt), en met soms soortgelijke titels! Let dus goed op de data van deze wetten (die soms hetzelfde onderwerp behandelen) en hun publicatiedatum om uw weg daarin te vinden.

Ik wil onder andere het volgende uitlichten:

- In de wet van 28 december 2023 houdende diverse fiscale bepalingen (1):
 - o De wijzigingen van het Wetboek der successierechten betreffende de taks tot vergoeding der successierechten.
 - o Aanpassing van bepaalde artikelen naar aanleiding van de wijziging van het begrip werkdag in het Burgerlijk Wetboek.
 - o De nieuwe verplichting tot aangifte van de huurprijs en de huurlasten (art. 307, § 2/2 en art. 53, 33° WIB92).
- In de Programmawet van 22 december 2023 (1): oprichting van het (verplichte) register van werkende vennoten en helpers en wijziging van de inhoudingsplicht voor zelfstandigen (inwerkingtreding op een te bepalen datum en uiterlijk op 1 juli 2024).

Hierna volgt een inventarisatie van de wijzigingen per wettekst.

1. Wet van 11 december 2023 houdende diverse bepalingen inzake pensioenen – Bekendgemaakt BS 22-12-2023 (met data van inwerkingtreding van 2023 tot 2028!)

- Aanpassing van het loonplafond in de pensioenreglementering voor werknemers en aanpassing inzake het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.
- Wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, wat betreft de berekening van het proportioneel pensioen.
- Wijziging van artikel 71 van de wet van 18 maart 2016 betreffende de Federale Pensioendienst.
- Wijzigingen aan de transparantiewetgeving in het kader van de tweede pensioenpijler.
- Wijzigingen van de bijlage van de algemene wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen.

2. Wet van 17 december 2023 houdende diverse bepalingen met het oog op het verbeteren van de werkomstandigheden van de postpakketbezorgers – Bekendgemaakt BS 28-12-2023

De titel van de wet spreekt voor zich.

3. Wet van 18 december 2023 houdende begeleidende maatregelen met betrekking tot de instelling van een bijzondere onderhandelingsgroep, een vertegenwoordigings-orgaan en procedures betreffende het medezeggenschap van de werknemers in vennootschappen ontstaan uit een grensoverschrijdende fusie, splitsing of omzetting – Bekendgemaakt BS 29-12-2023

Deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2019/2121 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot grensoverschrijdende omzettingen, fusies en splitsingen.

4. **Wet van 19 december 2023 houdende diverse bepalingen in burgerlijke en gerechtelijke zaken (1) – Bekendgemaakt BS 27-12-2023**

- Wijzigingen van het oud Burgerlijk Wetboek (o.a. erkenning van kinderen, naamsverandering).
- Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek (o.a. oprichting van de kamer voor minnelijke schikking in de burgerlijke rechtbanken, arbeidsrechtbanken en -hoven en ondernemingsrechtbanken; werking van de juridische bijstand; minnelijke schikking; vereffening van rechtspersonen, en in het kader van de collectieve schuldenregeling).
- Wijziging van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde.
- Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht (o.a. boek XX, inbeslagnemingen).
- Wijziging van de wet van 16 oktober 2022 tot oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen, houdende tijdelijke versoepelingen betreffende de elektronische ondertekening door leden of entiteiten van de rechterlijke orde en tot wijziging van de assisenprocedure betreffende de wraking van de gezworenen.
- Wijzigingen van de wet van 22 november 2022 tot wijziging van de wet van 16 maart 1803 op het notarisambt, tot invoering van een tuchtraad voor de notarissen en de gerechtsdeurwaarders in het Gerechtelijk Wetboek en diverse bepalingen.
- Wijziging van de wet van 14 maart 2023 tot uitvoering en aanvulling van Verordening (EU) 2020/1783 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken, en van Verordening (EU) 2020/1784 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken.

5. **Wet van 19 december 2023 houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen – Bekendgemaakt BS 29-12-2023**

- Bepalingen inzake digitalisering van justitie: wijzigingen van het Wetboek van Strafvordering, wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek, wijzigingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (bewaring van de op elektronische wijze meegedeelde stukken, art. 2:7, 2:12, 2:23).
- Wijzigingen van de Wet van 16 oktober 2022 tot oprichting van het Centraal register voor de beslissingen van de rechterlijke orde en betreffende de bekendmaking van de vonnissen, houdende tijdelijke versoepelingen betreffende de elektronische ondertekening door leden of entiteiten van de rechterlijke orde en tot wijziging van de assisenprocedure betreffende de wraking van de gezworenen.
- Wijzigingen van het Wetboek van Strafvordering, Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek
- Wijziging van de wetgeving betreffende de tijdelijke personeelsformaties bij de hoven van beroep en van de parketten-generaal.
- Wijziging van de wet van 7 april 2023 houdende wijziging van de wet van 11 december 1998, betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.

6. **Wet van 20 december 2023 houdende diverse financiële bepalingen (1) – Bekendgemaakt BS 15-01-2024**

- Financiële bepalingen (Wijziging van de wet van 2 april 1962 betreffende de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij en de gewestelijke investeringsmaatschappijen; wijzigingen van het gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62 van 10 november 1967 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties

op deze instrumenten; wijziging van de wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium; wijzigingen van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, inzake afwikkeling en *distributed ledger*-technologie; wijziging van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, betreffende de Sanctiecommissie (dit betreft onder andere de FSMA); wijzigingen in de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (dit betreft onder andere de FSMA); wijzigingen van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten; wijzigingen van de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen; wijziging van de wet van 21 december 2013 betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen; wijziging van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen; wijzigingen van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies; wijzigingen van de wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen; wijzigingen van de wet van 11 juli 2018 op de Deposito- en Consignatiekas; wijzigingen van de wet van 22 april 2019 tot wijziging van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen, betreffende de invoering van een bankierseed en een tuchtrechtelijke regeling; wijzigingen van de wet van 20 juli 2022 op het statuut van en het toezicht op beursvennootschappen en houdende diverse bepalingen; wijzigingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (art. 5:33; 5:49; 6:32; 7:38, 7:61); bepalingen houdende uitvoering van Verordening (EU) 2022/858 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende een proefregeling voor marktinfrastructuren op basis van *distributed ledger*-technologie en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 600/2014 en (EU) nr. 909/2014 en Richtlijn 2014/65/EU (o.a. DLT-handels- en afwikkelingssystemen).

7. **Wet van 21 december 2023 tot wijziging van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen**, met betrekking tot de dienst voorhuwelijkssparen en de opdrachten van de controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen ten opzichte van de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand en hun verzekeringstussen-personen – Bekendgemaakt *BS 08-01-2024*.

- Wijzigingen van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen (inwerkingtreding op 1 januari 2024).

8. **Programmawet van 22 december 2023 (1) – Bekendgemaakt *BS 29-12-2023***

- Wijzigingen van het Wetboek diverse rechten en taksen met betrekking tot de jaarlijkse taks op de kredietinstellingen > uitwerking met ingang van 30 december 2023.
- Wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten met betrekking tot de vestigingen en overdrachten van erfpacht- en opstalrechten (tarief stijgt van 2 % naar 5 %) > uitwerking met ingang van 1 januari 2024.
- Wijzigingen betreffende de inkomstenbelastingen:
 - o Flexi-jobs: onder meer:
 - Van toepassing voor de bezoldigingen toegekend vanaf 1 januari 2024: uitbreiding van de regeling, sociale bijdrage stijgt van 25 naar 28 %;
 - Met ingang van aanslagjaar 2025: belastingvrijstelling voor niet-gepensioneerden beperkt tot 12.000 €.
 - o Aanpassingen artikelen 54 en 344, § 2, WIB 92 ingevolge het SIAT-arrest.
 - o Gespecialiseerde vastgoedbeleggingsfondsen (art. 219*quinquies* WIB92).

- Vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing ter compensatie van de verhoging van het minimumloon voor de gelegenheidsarbeiders in de fruit- en groenteteelt (wijzigingen).
- Wijziging van de fiscale werkbonus.
- Omzetting van de artikelen 7 en 8 van Richtlijn (EU) 2016/1164 van de Raad van 12 juli 2016 tot vaststelling van regels ter bestrijding van belastingontwijkingspraktijken welke rechtstreeks van invloed zijn op de werking van de interne markt.
- Wijzigingen van het aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies.
- Aftrekbeperking van de jaarlijkse taks op de kredietinstellingen, de collectieve beleggingsinstellingen en de verzekeringsondernemingen.
- Wijzigingen betreffende de accijnzen:
 - Wijziging van de programmawet van 27 december 2004.
 - Wijzigingen van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak.
- Btw:
 - Verlaagd btw-tarief met betrekking tot de afbraak en heropbouw van gebouwen op het hele Belgische grondgebied.
 - Verlaagd btw-tarief met betrekking tot de installatie van warmtepompen.
- Defensie (buitenlandse beursstagiairs).
- Ontwikkelingssamenwerking (wijziging van de programmawet van 20 december 2020 – wijziging van de vereffeningsmodaliteiten voor de Belgische deelname aan de algemene en selectieve kapitaalsverhoging van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling).
- **Zelfstandigen:**
 - **Register en werkende vennoten en helpers en inhoudingsplicht voor zelfstandigen (inwerkingtreding op een te bepalen datum en uiterlijk op 1 juli 2024):**
 - Wijzigingen van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.
 - Wijzigingen van het Wetboek van economisch recht.
 - Mentaal welzijn op het werk voor zelfstandigen (Wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen; Wijziging van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid).
- Economie (Wijziging van boek I van het Wetboek van economisch recht; Wijzigingen van boek XVII van het Wetboek van economisch recht > auteursrechten en naburige rechten).
- Werk:
 - Het gebruik van het geregistreerde kassasysteem.
 - Doelgroepvermindering collectieve arbeidsduurvermindering.
 - Activeringsbijdrage.
 - Renteloze lening vanwege het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers.
 - Toeslag bij tijdelijke werkloosheid.
- Gezondheid:
 - Geneesmiddelen:
 - Hervorming van de besparingsmaatregelen toegepast op vergoedbare farmaceutische specialiteiten.
 - Tarifiering per eenheid.
 - Heffingen op de omzet.
 - Bijdrage op marketing.
 - RIZIV farmaceutische taksmodulatie.
 - Gezondheidszorg:
 - Maximumtarieven.
 - Opmaken van de begroting voor geneeskundige verzorging.

- Betrekkingen met de tandheekkundigen.
- Wijziging van de wet van 9 december 2019 tot oprichting van een Zorgpersoneelfonds.
- Subsidies Afereseplasma.
- Financiering van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) (Wijzigingen aan de wet van 20 juli 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten; Financiering van het Bioplatform).
- Pensioenen (Wijziging van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken).
- Sociale zaken (Wijziging van de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid (alternatieve financiering van het stelsel van de werknemers vanaf 2024, alternatieve financiering van het stelsel van de zelfstandigen vanaf 2024); uitkeringsverzekering met verhoging van het bedrag van de werkhervattingspremie, afschaffing van de opleidingspremie en van de slaagpremie, provisionele inhouding op de administratiekosten toegekend aan de landsbonden van ziekenfondsen).
- Wijziging van de werkbonus.
- Flexi-jobs (wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers; wijziging van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken; wijziging van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven; wijziging aan de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders; wijziging van het Sociaal Strafwetboek).
- Justitie (kleine wijziging van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting).

9. **Wet van 22 december 2023 houdende diverse fiscale bepalingen – Bekendgemaakt BS 29-12-2023** (en rechtzetting van de wet van 22 december 2023 houdende diverse bepalingen – Bekendgemaakt BS 11-01-2024) Wijzigingen van het Wetboek diverse rechten en taksen.
- Wijziging van diverse wettelijke bepalingen met betrekking tot hypothecaire formaliteiten (wet van 16 maart 1803 op het notarisambt; Wetboek van strafvordering; wijziging van de hypotheekwet van 16 december 1851; wijziging van het Strafwetboek; wijziging van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening; wijziging van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen).
 - Wijziging van de wet van 31 juli 2023 houdende wijzigingen van het Wetboek der successierechten en van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten betreffende de aflevering van inlichtingen door de ambtenaren van de algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie.
 - Wijzigingen betreffende de inkomstenbelastingen: fiscale bepalingen van het Fietsplan (vergoedingen, belastingkrediet (PB, RPB, Ven.B., BNI), wijzigingen met betrekking tot personen ten laste, wijzigingen van het WIB92 (o.a. herbeleggingstermijn voor meerwaarden, platformexploitant).
 - Wijzigingen betreffende accijnzen.
 - Wijzigingen betreffende de btw (teruggave van overschotten).
 - Bekrachtiging van het koninklijk besluit van 23 juni 2023 tot wijziging van de bedrijfsvoorheffing en van het koninklijk besluit van 30 augustus 2023 tot wijziging van de bijlage III van het KB/WIB 92 op het stuk van de vermindering voor overwerk.

Inwerkingtreding op 8 januari 2024.

10. **Wet van 28 december 2023 houdende diverse fiscale bepalingen (1) – Bekendgemaakt BS 29-12-2023**

- Wijzigingen van het Wetboek diverse rechten en taksen (jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen; jaarlijkse taks op de effectenrekeningen).
- **Wijzigingen van het Wetboek der successierechten betreffende de taks tot vergoeding der successierechten (o.a. nieuwe tarieven van successierechten; uitbreiding van het vermogensstelsel of deel van de vrijgestelde bezittingen; afschaffing van de vrijstelling voor buitenlands gelegen onroerende goederen maar mogelijkheid tot verrekening met Belgische rechten van gelijkaardige in het buitenland betaalde taksen op deze onroerende goederen; vrijstelling van aangifte voor bezittingen van minder dan 50.000 €); inwerkingtreding op 1 januari 2024 (d.w.z. voor aangiftes in te dienen uiterlijk op 31 maart 2024).**
- Wijzigingen van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten betreffende bepalingen inzake openbare verkoop van roerende goederen.
- Wijzigingen betreffende de inkomstenbelastingen:
 - o Belastingkrediet voor de fietskilometervergoeding toegekend in toepassing van cao nr. 164.
 - o Wijzigingen met betrekking tot het mobiliteitsbudget.
 - o Wijziging van de programmawet van 27 december 2021 (correcties in de Nederlandse tekst).
- Diverse wijzigingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, met o.a.:
 - o Aanpassing naar aanleiding van wijzigingen van het WVV (fusie/splitsing door overneming).
 - o Ingekomen werknemers (belastingfiche).
 - o Diverse aanpassingen (artistieke prestaties, voogden, waardeverminderingen en voorzieningen op schuldvorderingen op de medecontractanten ten gevolge van aanpassing boek XX WER, verworpen uitgaven (VU) belasting op de spelen en weddenschappen, fiscale regeling van de tijdens de periode van 1 september 2023 tot en met 31 december 2023 uitgegeven staatsbons met een looptijd van 1 jaar (bevestiging van het tarief van 15 % roerende voorheffing).
 - o Wijzigingen betreffende douane en accijnzen (wet van 22 april 2003 houdende toekenning van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie aan bepaalde ambtenaren van de Algemene administratie van de douane en accijnzen).
 - o Procedure en invordering:
 - Wijzigingen van het WIB92:
 - Belastingvermindering voor giften: afschaffing van het verplichte attest voor de giften aan verenigingen of instellingen uit een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.
 - Bepaling van de aangiftetermijnen en de opheffing van de aangifte speciaal in geval van overlijden.
 - Onderzoekstermijn inzake bedrijfsvoorheffing.
 - **Aanpassing van bepaalde artikelen naar aanleiding van de wijziging van het begrip werkdag in het Burgerlijk Wetboek.**
 - Verplichting tot aangifte van de huurprijs en de huurlasten (art. 307, § 2/2 en art. 53, 33° WIB92) behalve verhuur voor residentieel gebruik > **inwerkingtreding vanaf aanslagjaar 2024.**
 - Btw:
 - Aanpassing van bepaalde artikelen naar aanleiding van de wijziging van het begrip werkdag in het Burgerlijk Wetboek.
 - Mogelijkheid tot het overmaken via elektronische weg van de aangiften, formulieren en de erop betrekking hebbende stukken bedoeld in het Wetboek diverse rechten en taksen – Inwerkingtreding op 1 januari 2025.

- Aanpassing van bepaalde artikelen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen naar aanleiding van de wijziging van het begrip werkdag in het Burgerlijk Wetboek.
- Aanpassing van bepaalde artikelen van de programmawet (I) van 29 maart 2012 naar aanleiding van de wijziging van het begrip werkdag in het Burgerlijk Wetboek.
- Wijzigingen van de wet van 30 juli 2013 met betrekking tot de certificatie van een geregistreerd kassasysteem in de horecasector.
- Bepalingen eigen aan de ambtenaren van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de fiscale en de niet-fiscale schuldvorderingen, die belast zijn met de inning (onderzoeksbevoegdheden van de ambtenaren van de administratie); wijzigingen van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst.
- Wijziging van de wet van 17 juli 2001 betreffende de machtiging voor de federale overheidsdiensten om zich te verenigen met het oog op de uitvoering van werkzaamheden inzake informatiebeheer en informatieveiligheid.
- Voorwaarden van de toekenning van de Staatswaarborg aan INFRABEL.